

Beleidsnota prostitutie en seksbranche gemeente Dordrecht

1. Algemeen

In 2000 is het bordeelverbod opgeheven. In het vorige Dordtse prostitutiebeleid (dat dateert 2000) is naar aanleiding hiervan een vergunningstelsel voor seksinrichtingen en escortbedrijven ingevoerd. De aanleiding voor het vervangen van het huidige prostitutiebeleid is tweeledig.

Ten eerste wil de gemeente – net als een aantal andere gemeenten in het land en de regio – voorsorteren op de verwachte inwerkingtreding van de Wet regulering sekswerk (hierna: Wrs) en het beleid nu al zoveel mogelijk in lijn van de toekomstige wetgeving brengen. Om diezelfde reden wordt de Algemene plaatselijke verordening Dordrecht (hierna: APV) ook geactualiseerd aan de hand van de laatste model-APV van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (verder: VNG) om een sluitend geheel te vormen. De definities die genoemd staan in de APV gelden dan ook voor dit beleid. Het nieuwe wetsvoorstel – waaraan al sinds 2009 gewerkt wordt – is op zijn vroegst in 2021 te verwachten (en de inwerkingtreding ervan niet voor 2022). Het is om die reden niet verstandig om nog langer te wachten met het actualiseren van de lokale regelgeving.

Daarnaast streeft de gemeente met haar nieuwe prostitutiebeleid naar (meer) beleidsmatige aansluiting met de samenwerkingsgemeenten om een regionale aanpak tegen illegale prostitutie en misstanden binnen de seksbranche mogelijk te maken.

Het actualiseren van het prostitutie- en seksbranchebeleid komt de veranderende maatschappelijke context ten goede. De aanpak van criminaliteit is één van de prioriteiten in het Integraal Veiligheidsplan en illegale prostitutie is hier een belangrijk onderdeel van. Regulering van de branche en handhaving rondom illegale prostitutie is voor de leefbaarheid van groot belang. Ondanks de huidige regulering van de seksbranche blijft de branche kwetsbaar voor misstanden en blijft een illegaal circuit bestaan.

Met het nieuwe beleid wordt gestreefd naar een beheersbare vergunde sector. Het uiteindelijke doel is misstanden, illegaliteit en criminaliteit verminderen zodat er sprake kan zijn van een schone en veilige prostitutiebranche.

De gemeente Dordrecht neemt een strengere en meer proactieve houding bij het toezicht op de vergunde branche en in de bestrijding van illegale prostitutie. De gemeente heeft de ambitie om meer kennis, informatie en zicht te krijgen op het illegale circuit en interventies toe te passen waar nodig. Dat doet zij in samenwerking met de Afdeling Vreemdelingen, Identificatie en Mensenhandel van de Politie Rotterdam (hierna AVIM).

1.1 Leeswijzer

Deze beleidsnota behandelt achtereenvolgens de uitgangspunten van het beleid (paragraaf 1.2), Vergunningverlening (hoofdstuk 2), het (bestuurlijk) toezicht op de seksbranche (hoofdstuk 3), het handhavingbeleid (hoofdstuk 4) en de informatie omtrent de zorg (hoofdstuk 5).

1.2 Uitgangspunten voor beleid

Veranderingen in de branche

De seksbranche verandert voortdurend en wordt gekenmerkt door een hoge mobiliteit van sekswerkers. De ontwikkeling van het internet is in de seksuele dienstverlening een ingrijpende technologische innovatie. Door het internet en andere technologische ontwikkelingen zijn er steeds meer manieren om als (illegale) sekswerker actief te zijn. De anonimiteit en snelheid van handelen via internet maakt dat vormen van criminaliteit zoals mensenhandel en uitbuiting op de loer liggen.¹ Traditionele locatie-gebonden vergunde vormen van prostitutie krijgen in toenemende mate concurrentie van (illegale) prostitutie, die wordt aangeboden via het internet, de social media en de mobiele telefonie. Daarnaast blijft de branche zoeken naar alternatieve locaties, zoals oneigenlijk gebruik van panden met een woonbestemming en hotels.

Regulering en decriminalisering van de vergunde seksbranche

Deze beleidsnota is gericht op de decriminalisering van de vergunde seksbranche. Het vergunningstelsel wordt gebruikt om de grip en het zicht op de vergunde branche te behouden en te verbeteren waar nodig. De gestelde voorwaarden en vereisten voor een vergunning worden gecontroleerd bij bestaande en bij nieuwe vergunningen.

Tegengaan van misstanden en mensenhandel in de seksbranche

De prostitutie- en seksbranche zijn kwetsbaar voor misstanden, zoals mensenhandel, uitbuiting, overtredingen van vergunningsvoorwaarden en slechte arbeidsomstandigheden. Misstanden kunnen zowel in de vergunde branche als in het illegale circuit plaatsvinden.

Binnen de vergunde branche wordt tegen misstanden en overtredingen door een streng toezicht- en handhavingsbeleid opgetreden. Vergunninghouders worden (meer) verantwoordelijk om misstanden te voorkomen en wanneer deze zich voordoen, deze bij de gemeente of de AVIM van de politie te melden. Die verantwoordelijkheid komt mede tot uiting door vergunninghouders een bedrijfsplan te laten opstellen.

Onder illegale prostitutie vallen de vormen van prostitutie die volgens de APV een vergunning moeten hebben, maar die niet hebben. Het kan gaan om prostitutie in woningen (als blijkt dat er bijvoorbeeld meerdere mensen diensten verlenen), in massagesalons en vormen van illegale escort. Tegen de illegale prostitutie wordt – gelet op de onzichtbaarheid en daardoor een hoger risico op misstanden – zoveel mogelijk handhavend opgetreden.

Strafbare feiten in het algemeen, en mensenhandel in het bijzonder, worden door de AVIM opgespoord en door het Openbaar Ministerie vervolgd. Langs de bestuurlijke weg wordt eveneens een bijdrage geleverd aan de bestrijding van mensenhandel. Een (tijdelijke) sluiting of intrekking van de vergunning heeft immers rechtstreeks gevolgen op faciliteerders van uitbuiting en mensenhandel.

Verbetering maatschappelijke positie van sekswerkers

De arbeidspositie van veel prostituees blijft zwak². Dit geldt zowel voor de prostituees in de vergunde branche als in het illegale circuit. Door de hoge mobiliteit van de prostituees en de anonimiteit van de sector is het lastig voor (overheids-)instanties om in contact te komen met prostituees. Dit geldt nog meer voor thuiswerkers en escort.

---

¹ Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen (2017). Mensenhandel. *Tiende rapportage van de Nationaal Rapporteur*. Den Haag: Auteur.

² Zie de rapportage 'Mensenhandel. Tiende rapportage van de Nationaal Rapporteur', Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen (Den Haag, 2017).

De vormen van prostitutie die via internet worden aangeboden zijn vaak minder zichtbaar en daarom moeilijker te controleren. Het versterken van de informatiepositie van de overheidsinstanties en uitvoeren van toezicht vragen om een andere inzet van menskracht en expertise.

Op verschillende manieren wordt door de gemeente Dordrecht ingezet op verbetering van de positie van de prostituee. De gemeente draagt hieraan bij door beleid te voeren ter bevordering van de gezondheid van de prostituee, waardoor tevens het belang van de volksgezondheid wordt gediend. Daarbij kan gedacht worden aan laagdrempelige voorzieningen voor soa-controles.

Ook verhoogt de gemeente de minimumleeftijd voor het beoefenen van prostitutie van 18 jaar naar 21 jaar. Daarmee beoogt de gemeente te waarborgen dat de personen die werkzaam zijn in deze branche voldoende weerbaar zijn.

Toekomstig beleid aandacht en bescherming van thuiswerkers

De raad heeft het college de opdracht gegeven beleid te ontwikkelen voor de bescherming van de zogeheten thuiswerkers, mensen die vanuit hun woning zelfstandig prostitutiediensten aanbieden. Het college gaat onderzoeken of een systeem, zoals erkenning, vergunningen, dan wel een verbod de beste mogelijkheden biedt om misstanden te voorkomen³.

1.3 Overgangperiode

Voor alle huidige en nieuwe exploitanten gelden de (nieuwe) regels zoals vastgesteld in de APV en het beleid. De gemeente Dordrecht is zich er terdege van bewust dat deze actualisatie niet alleen anticipeert op nieuwe wetgeving, maar ook lange tijd op zich heeft laten wachten. Het uitgangspunt is derhalve om de bestaande inrichtingen en bedrijven die reeds gevestigd zijn in Dordrecht binnen 1 jaar actief te begeleiden naar de nieuwe situatie. De branche is daartoe geïnformeerd over de actualisering van het beleid.

2 Vergunningverlening

2.1 Doel

Het wettelijke kader waarbinnen vergunningen worden verleend is uitgewerkt in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van de gemeente Dordrecht. Door het verstrekken van vergunningen beoogt de gemeente zicht te hebben (en te houden) op deze kwetsbare branche en te voorkomen dat de illegaliteit toeneemt. Het vormt een barrière tegen misstanden. De in de vergunning gestelde voorwaarden en vergunningsvereisten worden gecontroleerd en bij nieuwe vergunningaanvragen wordt de integriteit van exploitanten getoetst. Nieuwe vergunningen worden alleen verleend wanneer aan de strikte vestigingsvoorwaarden voor seksbedrijven wordt voldaan.

De gemeente voert een actief beheer uit op de door haar verleende vergunningen (onderhoudt bijvoorbeeld contact met de exploitanten) en ziet actief toe op de naleving van de vergunningsvoorwaarden.

2.2 Jaarlijkse bijeenkomst vergunde branche

Om in contact te blijven met de branche organiseert de gemeente jaarlijkse bijeenkomsten waar de exploitanten van de vergunde inrichtingen alsook de diverse disciplines van de overheid elkaar op een laagdrempelige manier kunnen treffen. Deze bijeenkomsten hebben naast het onderhouden van

---

³ Vastgesteld bij unaniem aangenomen [amendement](#) van SP Dordrecht.

het contact met de branche, het signaleren van nieuwe trends of kwetsbaarheden in de branche ten doel.

2.3 Intakegesprek

Wanneer een ondernemer concrete plannen heeft om een aanvraag voor een nieuw seksbedrijf of nieuwe seksinrichting in te dienen, vindt een intakegesprek plaats. Het intakegesprek vindt plaats tussen de exploitant en de gemeente (of uitvoerende instantie daarvan). Van de toekomstige exploitant worden bij aanvang van het intakegesprek de persoonsgegevens genoteerd. Van het intakegesprek wordt een verslag opgesteld.

Het is mogelijk dat er meerdere gesprekken nodig zijn voor de gemeente om de aanvraag op een zorgvuldige en volledige wijze te kunnen toetsen.

De gemeente maakt gebruik van een (niet-limitatieve) checklist aan met daarop de benodigde documenten voor het intakegesprek en de vergunningsaanvraag.

Het intakegesprek en de daaropvolgende correspondentie vindt in beginsel plaats in de Nederlandse taal. Indien de toekomstige exploitant die taal onvoldoende machtig is, dan wordt voorzien in een onafhankelijke tolk.

Om tot een goede beoordeling van de aanvraag te komen is de exploitant ten minste verplicht om de volgende gegevens te verstrekken:

- a. de persoonsgegevens van de exploitant;
- b. het nummer van inschrijving in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel;
- c. of in de vijf jaar voorafgaand aan de aanvraag de exploitant een vergunning voor een seksbedrijf is geweigerd of een aan de exploitant verleende vergunning voor een seksbedrijf is ingetrokken;
- d. het adres waar het seksbedrijf wordt uitgeoefend;
- e. het adres van een onder het seksbedrijf vallende seksinrichting;
- f. het telefoonnummer dat in advertenties voor het seksbedrijf zal worden gebruikt;
- g. een geldig identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht van de exploitant;
- h. voor zover van toepassing, de verblijfstitel van de exploitant;
- i. een actuele verklaring betalingsgedrag nakoming fiscale verplichtingen, verstrekt door de Belastingdienst;
- j. bewijs waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is tot het gebruik van de ruimtes bestemd voor de uitoefening van het seksbedrijf;
- k. voor zover van toepassing, de plaatselijke ligging van de seksinrichting waarvoor vergunning wordt aangevraagd, door middel van een situatieschets met een noordpijl en schaal aanduiding;
- l. voor zover van toepassing, de plattegrond van de seksinrichting waarvoor vergunning wordt aangevraagd, door middel van een tekening met een schaal aanduiding waarop duidelijk is weergegeven het gebruik en de afmetingen van de aanwezige ruimten alsmede de brandpreventieve voorzieningen.

2.4 Bedrijfsplan

In de vernieuwde APV is het exploitanten verplicht in het bezit te zijn van een bedrijfsplan en deze ook daadwerkelijk na te leven. In de APV staat welke informatie het bedrijfsplan in ieder geval dient te bevatten.

Uit het bedrijfsplan moet blijken welk bedrijfsbeleid de exploitant voert ten aanzien van de arbeidsomstandigheden, de hygiëne, de gezondheid, het zelfbeschikkingsrecht, de zelfredzaamheid en de veiligheid van de in het bedrijf werkzame prostituees, alsmede de veiligheid en gezondheid van

klanten. In het bedrijfsplan moet de exploitant bijvoorbeeld uitwerken hoe aan de toezichtverplichting invulling wordt gegeven.

De gemeente Dordrecht biedt een model bedrijfsplan aan. Het is mogelijk gebruik te maken van een eigen format, mits daarin alle verplichte elementen (zoals opgenomen in de APV) zijn uitgewerkt.

2.5 Ketenpartners

Bij elke nieuwe aanvraag van een vergunning, alsook bij elke aangevraagde/gemelde wijziging in de vergunning wordt Team Handhaving van de gemeente en de politie om advies gevraagd. Het afgegeven advies maakt onderdeel uit van de belangenafweging om de vergunning te verlenen of de (gemelde) wijziging door te voeren. Ook een advies van de GGD op bijvoorbeeld de passages die gaan over de gezondheid uit het bedrijfsplan kan onderdeel uitmaken van de procedure.

2.6 Bibob-toets

Het doel van de wet Bibob is te voorkomen dat bestuursorganen strafbare feiten faciliteren. De wet biedt een instrument om te beoordelen of partijen waaraan een vergunning wordt of is verleend integer zijn en geeft de mogelijkheid een vergunning te weigeren of in te trekken wegens mogelijk crimineel misbruik ervan (het witwassen van geld of het plegen van strafbare feiten). In het Bibob-beleid van de gemeente Dordrecht is opgenomen dat een vergunning voor een seksbedrijf onder de reikwijdte van het Bibob-beleid valt.

Bij elke aanvraag om een vergunning voor het exploiteren van een seksbedrijf, moet een Bibob vragenformulier worden ingevuld. De gemeente voert bij elk van deze aanvragen onderzoek uit in het kader van de wet Bibob.

De aanvrager is verplicht het vragenformulier volledig en naar waarheid in te vullen. Het is mogelijk dat de gemeente om aanvullende gegevens vraagt aan de aanvrager, ook deze gegevens is de aanvrager verplicht te verschaffen.

Indien het naar het oordeel van de gemeente noodzakelijk is, wordt het advies van het Landelijk Bureau Bibob gevraagd.

Er wordt geen voorlopige of tijdelijke vergunning afgegeven in afwachting van het advies van het Landelijk Bureau Bibob.

3. Toezicht op de seksbranche

3.1 Controle vergunde branche

De exploitant en de beheerder(s) zijn gehouden om toezichthouders ongehinderde toegang te geven tot het bedrijf en de inrichting, hun werkzaamheden niet in de weg te staan en medewerking te verlenen aan het uitoefenen van toezicht. Het belemmeren of bemoeilijken van het toezicht kan zelfs een grond voor intrekking van de vergunning zijn.

Het bestuurlijk toezicht op de vergunde seksbranche wordt in Dordrecht uitgevoerd door het team Handhaving van de gemeente Dordrecht (al dan niet in samenwerking met de politie). De medewerkers die de taak uitvoeren zijn of worden opgeleid.

Zij voeren de volgende toezichthoudende taken uit:

- Het actief monitoren van (advertentie)websites waarbij diensten in of vanuit Dordrecht worden aangeboden;
- Het voeren van gesprekken met exploitanten bij de controles;
- Het voeren van gesprekken met werknemers bij de controles;

- Het signaleren van misstanden zoals mensenhandel, minderjarigheid en illegaliteit;
- Het controleren van/op de naleving van de APV, de vergunningvoorschriften en het bedrijfsplan;
- Het monitoren en bewaken van de leefbaarheid in de directe omgeving van seksbedrijven en gaan overlast tegen;
- Het aanleveren van bestuurlijke rapportages bij de overtreding van de APV en de vergunningvoorschriften ten behoeve van het nemen van bestuurlijke maatregelen;
- Het collegiaal adviseren van (interne) collega's op signalen en meldingen.

Zij voeren de toezichhoudende taken in nauwe samenwerking met de AVIM van politie en de Omgevingsdienst ZHZ uit.

De controles op de vergunde seksinrichtingen vinden in beginsel zes keer per jaar plaats, tenzij het risicoprofiel van het bedrijf aanleiding geeft tot meer (of minder) controles.

De escortbedrijven worden in beginsel twee keer per jaar gecontroleerd (waar op kantoor de administratie wordt gecontroleerd), tenzij het risicoprofiel van het bedrijf aanleiding geeft tot meer (of minder) controles.

3.2 Controle onvergunde prostitutie

Het team Handhaving onderzoekt vermoedelijke gevallen van onvergunde prostitutie, bijvoorbeeld naar aanleiding van overlastmeldingen of middels actieve signaalherkenning op de (advertentie)websites.

Het team Handhaving probeert daarnaast zicht te krijgen op het aandeel zogenaamde 'thuiswerkers' in de gemeente Dordrecht.

Een controle wordt, afhankelijk van de aard van de controle, altijd afgestemd met de politie.

Afhankelijk van de aangetroffen situatie wordt een bestuurlijke rapportage opgemaakt ten behoeve van het treffen van bestuurlijke maatregelen.

3.3 (Regionale) Samenwerking

De Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM) van de politie heeft, onder andere, als taak het opsporen en aanpakken van signalen mensenhandel. Omdat de prostitutiebranche gevoelig is en blijft voor uitbuiting, zullen politie en gemeente nauw met elkaar blijven samenwerken.

Bij vermoedens van geweld of mensenhandel wordt direct de politie in kennis gesteld. Bij vermoedens van geweld of mensenhandel kunnen de toezichhouders ook zorg inschakelen via de aandachtfunctionaris mensenhandel of de zorgcoördinator mensenhandel.

De gemeente Dordrecht neemt deel aan regionale overleggen en regionale samenwerkingen (o.a. onder coördinatie van het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum). De gemeente Dordrecht draagt bij aan regionale initiatieven, zoals het regionale beleidskader mensenhandel en het regionaal controleteam prostitutie - mensenhandel.

4 Handhavingsbeleid

4.1 Inleiding

De burgemeester is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid in de gemeente. Hij beschikt over bestuurlijke middelen om de openbare orde en veiligheid te beschermen en de bevoegdheid om vergunningen te verlenen (aan seksbedrijven).

Door het bestuurlijke toezicht op de branche kan de burgemeester handhaven bij de constatering van overtredingen van vergunningvoorschriften of bij andere misstanden. In dit hoofdstuk staat beschreven op welke overtreding welke bestuurlijke maatregel volgt. Met handhaving wordt nagestreefd dat de uitgangspunten van het beleid worden gewaarborgd.

Geheel geen illegale prostitutie in Dordrecht is een te hoge ambitie. Een stevige aanpak heeft een afschrikwekkende werking waardoor de gemeente tracht een barrière op te werken.

4.1.2 Samenloop met strafrecht

Controles door bestuurlijke toezichthouders kunnen ook leiden tot signalen voor de (strafrechtelijk) opsporing. Bij (vermoedens van) ernstige misdrijven (zoals mensenhandel opgenomen in artikel 273f Wetboek van Strafrecht, en gedwongen prostitutie in artikel 248b Wetboek van Strafrecht) zal de gemeente deze signalen/vermoedens van strafbare feiten zo spoedig mogelijk melden bij de AVIM van de politie Rotterdam. Strafrechtelijke opsporing en vervolging van deze misdrijven hebben en houden hoge prioriteit bij de AVIM en het Openbaar Ministerie.

Exploitanten van seksbedrijven zijn verantwoordelijk om misstanden in hun bedrijf te voorkomen. Parallel aan het strafrechtelijk onderzoek kan bestuursrechtelijk worden opgetreden indien het bedrijf in verband kan worden gebracht met de genoemde misdrijven. Het doel van het bestuursrechtelijk optreden is het herstel van de openbare orde en veiligheid ten opzichte van het strafrechtelijk sanctionerend optreden.

4.1.3 Reikwijdte

Het handhavingsbeleid geldt voor zowel de vergunde als de illegale prostitutie.

Onder illegale prostitutie vallen de vormen van prostitutie die volgens de APV verplicht een vergunning zouden moeten hebben, maar die niet hebben. Het kan gaan om prostitutie in woningen (als blijkt dat er bijvoorbeeld meerdere mensen diensten verlenen), , in massagesalons en hotels, maar ook vormen van illegale escort en tippelen. Deze vormen van prostitutie zijn niet toegestaan. De gemeente Dordrecht treedt bij overtredingen handhavend op.

Onder illegale prostitutie vallen de vormen van prostitutie die volgens de APV een vergunning moeten hebben, maar die niet hebben. Tegen de illegale prostitutie wordt – gelet op de onzichtbaarheid en daardoor een hoger risico op misstanden – zoveel mogelijk handhavend opgetreden.

Ook tegen het overtreden van de vergunningsvoorwaarden wordt handhavend opgetreden. In de APV van de gemeente Dordrecht staan gronden opgenomen die tot intrekking van de verleende vergunning kunnen leiden.

4.1.4 Samenloop

Eén gebeurtenis (feitencomplex) kan leiden tot twee, drie of meer verschillende overtredingen tegelijk (cumulatie). In dat geval wordt voor alle overtredingen een bestuurlijke maatregel opgelegd, die in principe tegelijkertijd wordt uitgevoerd. Maatregelen die qua vorm gelijk zijn (bijvoorbeeld bij een tijdelijke sluiting) worden in principe niet bij elkaar opgeteld, maar wordt de zwaarste maatregel opgelegd.

Bij het samengaan van overtredingen en/of incidenten kan de burgemeester besluiten om een stap in de handhavingmatrix over te slaan of een zwaardere maatregel te treffen. De burgemeester zal dit in zijn besluit expliciet motiveren.

4.1.5 Recidive

Voor het handavingsarrangement geldt in algemene zin dat een volgende stap wordt gezet wanneer binnen twee jaar na een vorige overtreding waarvoor een maatregel is opgelegd, opnieuw een zelfde incident of overtreding plaatsvindt.

In alle gevallen geldt dat, indien op een geconstateerde overtreding een sluiting volgt, de verjaringstermijn verlengd worden met de duur van de sluiting.

Bestuurlijke waarschuwingen die zijn afgegeven vervallen 2 jaar nadat deze zijn afgegeven.

4.2 Handavingsarrangement seksbranche

In de handhavingstabel staat beschreven op welke overtreding welke bestuurlijke maatregel volgt.

ONRECHTMATIGE EXPLOITATIE

	1 ^e overtreding	2 ^e overtreding	3 ^e overtreding	4 ^e overtreding	5 ^e overtreding
Het uitoefenen van een seksbedrijf zonder vergunning, waarbij er geen sprake is van een seksinrichting. <i>(artikel 3:3 APV)</i>	Opleggen last onder dwangsom	Verbeuren dwangsom	Verbeuren dwangsom	Verbeuren dwangsom	Opleggen last onder dwangsom of last onder bestuursdwang

	1 ^e overtreding	2 ^e overtreding	3 ^e overtreding	4 ^e overtreding
Het uitoefenen van een seksbedrijf zonder vergunning, waarbij sprake is van een seksinrichting <i>(artikel 3:3 ex 3:9 APV)</i>	Sluiting van het pand voor 3 maanden	Sluiting van het pand voor 6 maanden	Sluiting van het pand voor 12 maanden	ntb

	1 ^e overtreding	2 ^e overtreding	3 ^e overtreding	4 ^e overtreding

Overtreding van het verbod een raamprostitutiebedrijf uit te oefenen <i>(artikel 3:18 APV)</i>	Sluiting van het pand voor 3 maanden	Sluiting van het pand voor 6 maanden	Sluiting van het pand voor 12 maanden	ntb

WIJZE VAN EXPLOITATIE

	1 ^e overtreding
In het seksbedrijf werken personen die de leeftijd van 18 jaren niet hebben bereikt, Of als het om prostituees gaat de leeftijd van 21 jaar niet hebben bereikt, Of slachtoffer zijn van mensenhandel <i>(artikel 3:14 APV)</i>	Intrekken vergunning

	1 ^e overtreding	2 ^e overtreding
In het seksbedrijf werken personen die verblijven of werken in strijd met het bepaalde bij of krachtens Vreemdelingenwet of Wet arbeid vreemdelingen <i>(artikel 3:14 APV)</i>	Schorsing van de vergunning voor 3 maanden	Intrekken vergunning

Beide overtredingen vinden een grondslag in artikel 3:14 APV en impliciet in artikel 3:7 APV. Immers wordt de aanvraag van een vergunning geweigerd indien personen die de leeftijd van 21 jaar nog niet bereikt hebben werkzaam zijn in het bedrijf.

Om tegemoet te komen aan het feit dat het voor de exploitant moeilijker te verifiëren is of in het bedrijf werkzame personen verblijven of werken in strijd met de Vreemdelingenwet of de Wet arbeid vreemdelingen, zal in beginsel het voordeel van de exploitant bij een eerste overtreding worden overgegaan tot schorsing.

	1 ^e overtreding	2 ^e overtreding	3 ^e overtreding	4 ^e overtreding	5 ^e overtreding
Er is geen vergunning of afschrift van de vergunning zichtbaar aanwezig in de seksinrichting <i>(artikel 3:8 APV)</i>	Bestuurlijke waarschuwing	Last onder dwangsom	Verbeuren dwangsom	Verbeuren dwangsom	Verbeuren dwangsom

	1 ^e overtreding	2 ^e overtreding	3 ^e overtreding
Er is gehandeld in strijd met de in het bedrijfsplan beschreven maatregelen <i>(artikel 3:9 lid 2 onder e APV)</i>	Bestuurlijke waarschuwing	Schorsing van de vergunning voor 3 maanden	Intrekking vergunning

Op grond van artikel 3:9 lid 2 onder e APV Dordrecht is het mogelijk om de vergunning op grond hiervan in te trekken. De gemeente Dordrecht geeft echter exploitant eerst de gelegenheid gesteld om (weer) te handelen naar het bij de vergunning opgenomen bedrijfsplan of anderzijds om het bedrijfsplan te actualiseren.

De bestuurlijke waarschuwing bevat een termijn waarbinnen de overtreding moet zijn opgeheven. Indien tijdens een hercontrole blijkt dat de overtreding in stand is gebleven, wordt de vergunning geschorst.

	1 ^e overtreding	2 ^e overtreding	3 ^e overtreding
In het seksbedrijf hebben zich feiten voorgedaan die de vreest wettigen, dat het van kracht blijven van de vergunning gevaar oplevert voor de openbare orde of veiligheid of de woon- en leefomgeving. <i>(artikel 3:9A APV)</i>	Sluiting van de inrichting voor 6 maanden en/of intrekking van de vergunning	Sluiting van de inrichting voor 12 maanden en/of intrekking van de vergunning	Ntb

	1 ^e overtreding	2 ^e overtreding	3 ^e overtreding	4 ^e overtreding
De exploitant of de beheerder belemmert of bemoeilijkt het toezicht <i>(artikel 3:9 APV)</i>	Bestuurlijke waarschuwing	Schorsing van de vergunning voor 2 maanden	Intrekking vergunning	-

	1 ^e overtreding	2 ^e overtreding	3 ^e overtreding	4 ^e overtreding
De exploitant heeft een verandering niet gemeld, waardoor het seksbedrijf niet langer in overeenstemming is met de in de vergunning opgenomen gegevens <i>(artikel 3:10 APV)</i>	Bestuurlijke waarschuwing	Schorsing van de vergunning voor 2 maanden	Intrekking vergunning	-

De bestuurlijke waarschuwing bevat een hersteltermijn waarbinnen de overtreding moet zijn opgeheven (lees; een melding is gedaan). Een hercontrole vindt direct plaats na deze hersteltermijn. De hercontrole moet blijk geven van het feit dat de bedrijfsvoering is aangepast of dat een melding wederom is uitgebleven.

	1 ^e overtreding	2 ^e overtreding	3 ^e overtreding	4 ^e overtreding

De exploitant of beheerder overtreedt de sluitingstijden. <i>(artikel 3:12 APV)</i>	Bestuurlijke waarschuwing	Beperking sluitingstijden voor 14 dagen	Schorsing van de vergunning voor 1 maand	Intrekking vergunning

	1 ^e overtreding	2 ^e overtreding	3 ^e overtreding	4 ^e overtreding
In de seksinrichting verblijven personen of worden personen toegelaten die de leeftijd van 18 jaar niet hebben bereikt (bezoeker) <i>(artikel 3:12 APV)</i>	Schorsen van de vergunning voor 1 maand	Schorsen van de vergunning voor 3 maand	Intrekking vergunning	

ADVERTENTIES

	1 ^e overtreding	2 ^e overtreding	3 ^e overtreding	4 ^e overtreding
Geen of onjuiste vermelding van telefoonnummer, kenmerk vergunning of bedrijfsnaam in de advertentie van/voor een seksbedrijf <i>(artikel 3:13 APV)</i>	Bestuurlijke waarschuwing	Schorsen van de vergunning voor 1 maand	Schorsen van de vergunning voor 3 maand	Intrekking vergunning

	1 ^e overtreding	2 ^e overtreding	3 ^e overtreding	4 ^e overtreding
Het in de advertenties voor een seksbedrijf aanbieden van onveilige seks of garanderen dat prostituees vrij zijn van seksueel overdraagbare aandoeningen <i>(artikel 3:13 APV)</i>	Schorsen van de vergunning voor 1 maand	Schorsen van de vergunning voor 3 maand	Intrekking vergunning	-

Hetgeen een risico is voor de volksgezondheid. Het betreft een actieve handeling van de adverterende partij en kan niet abusievelijk vergeten zijn.

	1 ^e overtreding	2 ^e overtreding	3 ^e overtreding	4 ^e overtreding
In de seksinrichting moet in ten minste twee talen en voor de klant goed zichtbaar bekend gemaakt zijn, dat een prostituee	Bestuurlijke waarschuwing	Schorsen van de vergunning voor 1 maand	Schorsen van de vergunning voor 3 maand	Intrekking vergunning

klanten en diensten mag weigeren en mag weigeren alcohol of drugs te gebruiken <i>(artikel 3:15 APV)</i>				

	1 ^e overtreding	2 ^e overtreding	3 ^e overtreding	4 ^e overtreding
De exploitant of beheerder houdt geen toezicht dan wel onvoldoende toezicht <i>(artikel 3:15 APV)</i>	Bestuurlijke waarschuwing	Schorsen van de vergunning voor 1 maand	Schorsen van de vergunning voor 3 maand	Intrekking vergunning

	1 ^e overtreding	2 ^e overtreding	3 ^e overtreding	4 ^e overtreding
Prostituees kunnen redelijkerwijs niet hun eigen werktijden bepalen <i>(artikel 3:17 APV)</i>	Schorsen van de vergunning voor 1 maand	Schorsen van de vergunning voor 3 maand	Intrekking vergunning	-

	1 ^e overtreding	2 ^e overtreding	3 ^e overtreding	4 ^e overtreding
Er is geen deugdelijke bedrijfsadministratie gevoerd, deze is niet bewaard volgens de wettelijke termijnen of deze is niet beschikbaar voor de toezichthouder <i>(artikel 3:17 APV)</i>	Schorsen van de vergunning voor 1 maand	Schorsen van de vergunning voor 3 maand	Intrekking vergunning	-

	1 ^e overtreding	2 ^e overtreding	3 ^e overtreding	4 ^e overtreding
Signalen van mensenhandel of andere vormen van dwang of uitbuiting zijn niet direct gemeld bij de politie <i>(artikel 3:17 APV)</i>	Intrekking vergunning	-	-	-

4.3 Hardheidsclausule (afwijkingsbevoegdheid)

De burgemeester kan bij zijn besluitvorming over te treffen bestuurlijke maatregelen afwijken van het beleid. Per geval wordt gekeken of de burgemeester hiervan gebruik maakt. De stappen in het handhavingsarrangement gelden daarbij uitsluitend als uitgangspunt. Als de feiten en omstandigheden hiertoe aanleiding geven, kan de burgemeester afwijken van deze uitgangspunten.

De burgemeester zal een afwijking van het handhavingsarrangement expliciet in zijn besluit motiveren.

5 Zorg

5.1 Inleiding

Het beroep van sekswerker brengt verhoogde gezondheidsrisico's met zich mee. De gemeente zet zich in om niet alleen de risico's voor de klant maar ook voor de sekswerker te verkleinen. Het beschermen van de volksgezondheid en in dit geval specifiek het tegengaan van verspreiding van seksueel overdraagbare aandoeningen (soa's), behoort op basis van de Wet publieke gezondheid tot de verantwoordelijkheid van de gemeente en wordt uitgevoerd door de GGD ZHZ.

5.2 Individuele bescherming

De GGD zet zich allereerst in voor de individuele bescherming van de sekswerker door het geven van voorlichting, het propageren van een veilig seksbeleid en het aanbieden van regelmatige controles op seksuele aandoeningen. Sekswerkers hebben de mogelijkheid om aan het beroep gerelateerde klachten bij de GGD of bij een GGD bekende arts te laten onderzoeken. Daarbij kunnen zij gebruik maken van een consult op afspraak bij het Centrum Seksuele Gezondheid van de GGD.

5.3 Technisch hygiënische-controles

Naast de individuele bescherming van de sekswerker voert de GGD jaarlijks technisch-hygiënische controles uit van de werkplek en de arbeidsomstandigheden van de prostituee om er op toe te zien dat de randvoorwaarden voor de uitvoering van een veilig seksbeleid in de vergunde inrichting aanwezig zijn.

De exploitant moet maatregelen treffen in het belang van de veiligheid, de hygiëne en de bescherming van de in de inrichting werkzame prostituee en de klanten. In elk geval moet worden voldaan aan de hygiëne eisen van de GGD zoals vermeld in het hygiëne protocol van het RIVM. De wijze waarop de exploitant maatregelen treft, wordt opgenomen in het bedrijfsplan (dat onderdeel uitmaakt van de vergunning). Indien sprake is van structurele gebreken, kan dit gevolgen hebben voor de vergunning (zie hiervoor ook de opgenomen handhavingmatrix in paragraaf 4.2).

5.4 Preventie

Wat betreft seksuele gezondheid en seksueel geweld streeft de gemeente ernaar om meer in te zetten op preventie. Met name door voorlichting te geven, netwerksamenwerking (verbinden/verwijzen), en de bekendheid met het vraaggerichte aanbod van de GGD ZHZ en Veilig Thuis te vergroten.

In opdracht van de gemeente geeft de GGD ZHZ, in samenwerking met Veilig Thuis, seksuele voorlichting. De GGD geeft voorlichting op basis van het Sense programma aan de volgende doelgroepen: jongeren onder de 25 jaar (vooral 12-24), mannen die seks hebben met mannen (MSM), sekswerkers, slachtoffers seksueel geweld, mensen met klachten die wijzen op een soa, mensen die gewaarschuwd zijn voor een soa (Partnerwaarschuwing) en mensen uit soa-endemische gebied. De voorlichting kan één op één worden gegeven (vaak op de soa-poli van het Centrum voor Seksuele Gezondheid) of voor groepen. Vanuit de Gezonde school aanpak kan de GGD scholen in het basis- en voortgezet onderwijs begeleiden bij het organiseren van voorlichtingstrajecten over seksuele gezondheid. De focus ligt hierbij op een integrale aanpak van vier pijlers: educatie, borging in beleid, signaleren (leren signaleren door docenten) en het betrekken van de omgeving. Inhoudelijk

gaat het over seksualiteit in brede zin, respectvolle omgang, zwangerschap, soa's en seksuele diversiteit. Aandachtsfunctionarissen van Veilig Thuis kunnen voorlichting geven over seksueel geweld en bijvoorbeeld over loverboys.

Veilig Thuis heeft eind 2019 vanuit de netwerkaanpak seksueel geweld (gekoppeld aan het landelijke programma "Geweld hoort nergens thuis", met daarbinnen een actielijn seksueel geweld) een netwerkoverleg seksueel geweld opgericht voor ZHZ. Doel van de netwerkaanpak is, door het verbeteren van signalering bij Veilig Thuis en zorgpartijen, onderwijs, kinderopvang en sportverenigingen, seksueel geweld te stoppen en herhaling te voorkomen. De aanpak is integraal, multidisciplinair en sectoroverstijgend. Het netwerk bestaat o.a. uit Veilig Thuis, GGD ZHZ, politie, Bureau Slachtofferhulp, Stichting Jeugdteams, aanbieders van jeugdzorg en GGZ, en is tevens verbonden met het Centrum Seksueel Geweld Rotterdam (waar ZHZ onder valt).

Bieden van hulp

Naast preventie is het uiteraard belangrijk om hulp te bieden. Als het gaat om hulp bij seksuele gezondheid is de inzet vanuit het Centrum Seksuele Gezondheid (GGD ZHZ) van belang. Als het om hulp na een ongewenste seksuele ervaring gaat, kan het Centrum voor Seksueel Geweld Rotterdam worden ingeschakeld, al dan niet na tussenkomst van Veilig Thuis.

5.5. Uitstapregeling(en)

Iedereen die uit de prostitutie wil stappen, krijgt de kans om te stoppen. Het ministerie van Veiligheid & Justitie heeft subsidie verstrekt voor een landelijk dekkend netwerk van regionaal vormgegeven uitstapprogramma's voor prostituees. De uitstapregeling voor onze regio is belegd bij de gemeente Rotterdam als centrumgemeente. Prostitutie Maatschappelijk Werk (PMW) van Humanitas (Rotterdam) voert de uitstapregeling namens de regio uit.

Het uitstapprogramma helpt prostituees bij het vinden van werk, opleiding of dagbesteding buiten de prostitutie. Bij het stoppen met werken in de prostitutie loopt de prostituee vaak tegen praktische problemen aan, zoals het verlies van inkomen, de leefstijl en het sociale netwerk in het prostitutiecircuit, psychische en verslavingsproblemen, huisvesting, verblijfsstatus en gebrek aan werkervaring buiten de prostitutie. Wanneer een prostituee met dergelijke problemen te maken krijgt en geen begeleiding krijgt bij het uitstappen, is de kans op terugkeer in de prostitutie groot.